

Undersökning av miljöpåverkan

Detaljplan för skola och förskola på

Månsarp 1:60 m.fl.

Månsarp, Jönköpings kommun

Bedömning av miljöpåverkan

En miljökonsekvensbeskrivning (MKB för planer och program) enligt PBL 5:10 och MB 6:1-19 skall upprättas om kommande detaljplaners genomförande kan antas medförande en betydande miljöpåverkan. För att klarlägga om planen kan innebära en betydande miljöpåverkan behöver en s.k. undersökning (av miljöpåverkan) göras.

Platsens förutsättningar

Planområdet omfattar fastigheterna Månsarp 1:60, 1:410 och del av 1:186. Området utgör ca 2,8 hektar som är beläget i norra Månsarp väster om Tabergvägen. Området avgränsas av Timjanstigen i norr och Tabergvägen i öst, samt av befintlig fastighetsgräns till en bostadsfastighet i söder.

Fastigheterna inom planområdet ägs av Jönköping kommun. Månsarp 1:60 är bebyggd med befintlig skola fördelat på två byggnader. Den gamla folkskolan från 1896 är belägen utmed Tabergsvägen mitt emot kyrkan och är värdefull ur ett kulturmiljöperspektiv. Övrig skolbebyggelse från 1970-tal är belägen i ett lägre höjdläge i fastighetens mitt. I övrigt utgör fastigheten skolgård med fotbollsplan, lekutrustning samt vegetation i form av buskar och träd. Månsarp 1:410 är planlagd för handelsändamål men utgör delvis hårdgjord och delvis grusad parkering för personal till skolan.

Del av Månsarp 1:186 är idag ett obebyggt grönområde med undantag för en pumpstation. Inom området förekommer spridda träd av varierande ålder, och terrängen är småkuperad med sluttning ner mot norr. I västra delen återfinns en liten höjd som nyttjas som pulkabacke. I södra delen av Månsarp 1:186 finns en stig som förbinder Tabergsvägen med fornlämning i form av en ödekyrkogård i väster.

Planens styrande egenskaper

Detaljplanen reglerar fortsatt Månsarp 1:60 till markanvändningen skola med en utökad byggrätt genom en högre tillåten nockhöjd samt förflyttning av u-områden till fastighetens utkanter för att möjliggöra tillbyggnad. I det nordöstra hörnet ändras markanvändningen till allmän plats gata för att överensstämma med verkliga förhållanden. Inom skolområdet styrs högsta tillåtna nockhöjd, skydd av befintlig bebyggelse med kulturmiljövärde samt anpassning av ny bebyggelse till denna med bestämmelser om fasadmateriell samt takvinkel. Månsarp 1:410 regleras från markanvändningen handel till skola för att möjliggöra en större skolgård samt utökad parkering.

Del av Månsarp 1:186 planläggs med markanvändningen skola för att möjliggöra uppförande av ny förskola. Planbestämmelser styr högsta tillåtna nockhöjd samt utformning i form av fasadmateriell och takvinkel.

Vid den befintliga pumpstationen planläggs ett mindre område med markanvändningen tekniska anläggningar för att pumpstation fortsatt ska kunna finnas inom området, samt att en yta för dagvattenhantering ska vara säkerställd.

Planens tänkbara effekter

Planförslaget innebär att ett obebyggt område samt delar av parkmark kan bebyggas med en ny förskola samt att intilliggande skolfastighet får en utökad byggrätt. En ökning av platskapacitet i för- och grundskola bedöms som positivt för utvecklingen av Månsarp med omnejd.

Trafik och buller

Den tillkommande byggnation av förskola och ökade kapaciteten i planförslaget kommer sannolikt att innebära en ökad trafikmängd på Tabergsvägen, vilken bedöms ha kapacitet för ökningen. Bullerkällor som påverkar ljudnivån inom planområdet bedöms alstras från vägtrafiken samt en grustäkt väster om planområdet. Ljudnivåerna bedöms inte överstiga gällande riktvärden för utomhusmiljö.

Djurhållning

I anslutning till Månsarp 1:186 i söder finns en djurhållning om sju stycken highland cattle vars betesmark är avgränsad med ett stängsel för hägnad av djur som går in på kommunens mark. Eftersom det enbart rör sig om ett fåtal djur samt en liten del av betesområdet angränsar området för ny förskola bedöms markanvändningarna kunna samexistera utan risk för omfattande allergenspridning till förskoleområdet.

Kulturmiljö

Planförslaget innebär en förändring av landskaps- och stadsbild med möjlighet till högre byggnation samt möjlighet till en ny disposition av byggnader inom Månsarp 1:60 samt Månsarp 1:410. Kulturlandskapet bedöms påverkas, men planbestämmelser reglerar anpassning till denna för att minimera påverkan. Detaljplanen är beläget i ett område där det är viktigt att bevara siktlinjer mellan kyrka och ödekyrkogård, samt anpassning av ny bebyggelse till kulturmiljöområdets värden. Detta säkerställs med bestämmelser om högsta nockhöjd och korsmark omkring folkskolan. Folkskolan beläggs med skyddsbestämmelser, q, k och r, för att säkerställa dess bevarande.

Störning under byggnation

Under byggtiden av nya byggnader kan befintlig skolverksamhet samt närmast belägna grannar till förskoleområdet uppleva störning i form av buller. Detta bedöms acceptabelt eftersom åtgärderna är tidsbegränsade.

Dagvatten

Dagvatten bedöms kunna avvattnas till våtområde i väster och infiltreras där utan att medföra negativ påverkan på recipienten Tabergså: Lillån vid Råslätt-Vederydssjön (vattenförekomst SE 639819-139887).

Sammanvägd miljöbedömning

Omgivningsförutsättningarna och den påverkan detaljplanen bedöms innebära på miljön redovisas i planbeskrivningen under rubriken ”Planens konsekvenser” samt sammanfattas ovan. Kommunen bedömer utifrån dagens värderingar och kunskapsnivå att genomförandet av planförslaget inte innebär betydande miljöpåverkan i den betydelse som avses i PBL. Därmed behöver en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) enligt Miljöbalken inte upprättas.

Miljöfrågorna kommer istället att integreras i detaljplaneprocessen genom att relevanta frågor tas upp i planbeskrivningen och dess konsekvensbeskrivning. Den ordinarie detaljplaneprocessen innebär att berörd allmänhet, föreningar och myndigheter får insyn och påverkansmöjlighet vid flera tillfällen under ärendets gång. Hur synpunkterna beaktas sammanfattas i ordinarie samrådsredogörelser och utlåtanden.

I detaljplaneprocessen är ambitionen att minimera projektets negativa påverkan på miljön. Eventuella behov av skyddsåtgärder föreskrivs som planbestämmelser eller i avtal och följs upp i bygglovet.

Undersökning av miljöpåverkan

Påverkan på miljö och människors hälsa bedöms utifrån två perspektiv: planens påverkan på omgivningen och omgivningens påverkan på planen

Del 1 - MKB			
	Ja	Nej	Kommentarer
MKB			
Kommer planen att innehålla verksamheter som finns redovisade i förordningen om miljökonsekvensbeskrivningar, bilaga 3?		x	
Kommer planen att medge sådan verksamhet eller åtgärd som finns redovisad i PBL 4 kap. 34 §?		x	
Påverkar planen Natura 2000-område enligt MB 7 kap. 28, 28 a §?		x	

Del 2 - Riksintressen *MB 3, 4 kap.			
	Påverkan		Kommentarer
	Berörs ej	Berörs	
Planen får inte påverka riksintressen negativt, och om så sker krävs åtgärder			
Riksintressen			
Naturvård	x		
Vättern med öar och strandområden	x		
Rörligt friluftsliv	x		
Kulturmiljövård	x		
Natura 2000	x		
Vindbruk	x		
Yrkesfiske	x		
Totalförsvaret	x		
Väg	x		
Flygplats	x		
Järnväg	x		
Värdefulla ämnen och material	x		
Vattenförsörjning	x		

Del 3 - Omgivning					
	Berörs ej	Berörs			Kommentarer
		Positivt	Negativt	Betydande	
Natur					
Växt- och djurliv, rödlistade arter	x				
Skyddsvärda träd	x				
Åkermark och skogsmark	x				
Annat	x				
Vatten					
Vattenverksamhet, enligt MB 11 kap. 3 §	x				
Dagvatten	x				Dagvatten bedöms kunna avvattnas till våtområde i väster och infiltreras där utan att medföra negativ påverkan på recipienten Tabergsån: Lillån vid Råslätt-Vederydssjön (vattenförekomst SE 639819-139887). Ett område avsätts inom planområdet för hantering av dagvatten.
Grundvatten	x				
Ytvatten	x				
Dricksvattentäkt	x				
Annat	x				
Hälsa och säkerhet					
Föroreningar i luft, mark och vatten	x				
Buller och vibration	x				Exploateringen genererar mer trafik till och från planområdet, men är inte av större omfattning än att marginell ökning av trafikbullernivåer förväntas. Närhet till busshållplats möjliggör alternativ till bilen som val av färdmedel vilket är positivt för det totala bilanvändandet inom kommunen. Bullernivåer bedöms inte överstiga gällande riktvärden.

Trafik	x				Även en ökning av tung trafik till planområdet förväntas, men är en rimlig ökad belastning på tillfartsvägarna.
Farligt gods	x				
Oversvämning	x				
Risk för erosion, sedimentation, ras och skred	x				Geoteknisk utredning är framtagen som redovisar lämplig grundläggning för att undvika risker.
Miljö- och hälsofarliga ämnen	x				
Radon	x				
Djurhållning			x		Djurhållning angränsar planerad förskoletomt i söder. Bedömning är att markanvändningarna kan samexistera då det rör sig om ett fåtal djur som har liten del av hägnad i närhet av ny förskola.
Strålning	x				
Kraftledningar	x				
Brand	x				
Explosion	x				
Ljus	x				
Skuggor	x				
Lukt	x				
Avfall, återvinning	x				
Energiförsörjning	x				
Störningar under byggtiden			x		Under byggtiden av nya byggnader kan befintlig skolverksamhet samt närmast belägna grannar till förskolområdet uppleva störning i form av buller. Detta bedöms acceptabelt eftersom åtgärderna är tidsbegränsade.
Annat	x				
Kulturmiljö, stads- och landskapsbild					
Fornlämning, byggnadsminne	x				
Stads- och landskapsbild			x		Ny bebyggelse förändrar stads- och landskapsbild, men planen reglerar högsta byggnadshöjd för att bevara siktlinjer mellan kyrka och ödekyrkogård, samt anpassning av ny bebyggelse till skolbyggnad från 1896 för att värna platsens kulturmiljö.
Annat	x				
Motstående eller gemensamma intressen					
Motstridiga intressen i planen	x				
Mellankommunala intressen	x				

Del 4 - Kommunala styrdokument			
	Förenligt	Ej förenligt	Kommentarer
Kommunala styrdokument			
Översiktsplan	x		
Grönstrukturplan	x		
Naturvårdsprogram	x		
Östra Vätterbranternas naturvärden	x		
Program för hållbar utveckling - Miljö (miljö kvalitetsnormer, miljömål, Agenda 21) se mer information i Bilaga 1.	x		
Planprogram	x		
Planförstudier	x		
Gällande detaljplan		x	
Program för Jönköpings landsbygder	x		
Kulturhistorisk utredning och förslag till bevarandeprogram	x		
Ålborgåtaganden	x		
Program för anpassningar till klimatförändringar	x		
Haltkartor för luft Jönköping	x		
Plan för dagvattenhantering	x		
Dagvatten - policy och handlingsplan	x		
Annat	x		

Del 5 - Områdesskydd			
	Påverkan		Kommentarer
	Berörs ej	Berörs	
Skydd av områden enligt MB 7 kap.			
Naturresevat	x		
Kulturresevat	x		
Naturminne	x		
Biotopskyddsområde	x		
Djur- och växtskyddsområde	x		
Strandskyddsområde	x		
Miljöskyddsområde	x		
Vattenskyddsområde	x		
Annat	x		

Del 6 - Sammanvägd miljöbedömning			
	Ja	Nej	Kommentarer
	Sammanvägd bedömning av planens miljöpåverkan		
Är bedömningen av effekterna av stor osäkerhet?		x	Vad gäller detaljplanens förväntade miljöpåverkan råder inga större osäkerheter.
Är effekterna varaktiga eller oåterkalleliga?	x		Den tillkommande bebyggelsen blir varaktig.
Kommentarer			
Planens sammantagna miljöpåverkan			Planen anses inte medföra en betydande miljöpåverkan.
Åtgärder i planen som förhindrar eller motverkar miljöpåverkan			Detaljplanen möjliggör för en strategiskt placerad förskola i anslutning till befintlig skola och bostäder, samt i anslutning till busshållplats och cykelförbindelse till Månsarps södra delar.

Övriga konsekvenser

Del 1 - Övriga konsekvenser					
	Berörs ej	Berörs			Kommentarer
		Positivt	Negativt	Betydande	
Övriga konsekvenser					
Barnkonventionen		x			Planen möjliggör för en ny förskola och på sikt skola, med tillhörande nya lektytor. Detta berör barn positivt.
Jämställdhet	x				
Trygghet, säkerhet	x				
Tillgänglighet		x			Tillkommande bebyggelse ska uppföras i enlighet med gällande tillgänglighetsnormer.
Ekonomiska konsekvenser, "planskada"	x				

Bilaga 1

Mål för hållbar utveckling (Agenda 21)					
	Berörs ej	Berörs			Kommentarer
		Positivt	Negativt	Betydande	
Mål för hållbar utveckling					
1. Begränsad klimatpåverkan: Halten av växthus-gaser i atmosfären ska i enlighet med FN:s ramkonvention för klimatförändringar stabiliseras på en nivå som innebär att människans påverkan på klimatsystemet inte blir farlig		x			Planområdets strategiska lokalisering i anslutning till busshållplats ökar förutsättningar för att resor till och från verksamheterna sker med kollektivtrafik, vilket är positivt ur avseendet att minska koldioxidutsläpp.
2. Frisk luft: Luften ska vara så ren att människors hälsa samt djur, växter och kulturvärden inte skadas.	x				

3. Bara naturlig försurning: De försurande effekterna av nedfall och markanvändning ska underskrida gränsen för vad mark och vatten tål. Nedfallet av försurande ämnen ska inte heller öka korrosionshastigheten i markförlagda tekniska material, vattenledningssystem, arkeologiska föremål och hållristningar.	x				
4. Gifrfri miljö: Förekomsten av ämnen i miljön som har skapats i eller utvunnits av samhället ska inte hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden. Halterna av naturfrämmande ämnen är nära noll och deras påverkan på människors hälsa och ekosystemen är försumbar. Halterna av naturligt förekommande ämnen är nära bakgrunds nivåerna.	x				
5. Skyddande ozonskikt: Ozonskiktet ska utvecklas så att det långsiktigt ger skydd mot skadlig UV-strålning.	x				
6. Säker strålmiljö: Människors hälsa och den biologiska mångfalden ska skyddas mot skadliga effekter av strålning.	x				
7. Ingen övergödning: Halterna av gödande ämnen i mark och vatten ska inte ha någon negativ inverkan på människors hälsa, förutsättningar för biologisk mångfald eller möjligheterna till allsidig användning av mark och vatten.	x				
8. Levande sjöar och vattendrag: Sjöar och vattendrag ska vara ekologiskt hållbara och deras variationsrika livsmiljöer ska bevaras. Naturlig produktionsförmåga, biologisk mångfald, kulturmiljövärden samt landskapets ekologiska och vattenhushållande funktion ska bevaras, samtidigt som förutsättningar för friluftsliv värnas.	x				
9. Grundvatten av god kvalitet: Grundvattnet ska ge en säker och hållbar dricksvattenförsörjning samt bidra till en god livsmiljö för växter och djur i sjöar och vattendrag.	x				
10. Hav i balans samt levande kust och skärgård: Västerhavet och Östersjön ska ha en långsiktigt hållbar produktionsförmåga och den biologiska mångfalden ska bevaras. Kust och skärgård ska ha en hög grad av biologisk mångfald, upplevelsevärden samt natur- och kulturvärden. Näringar, rekreation och annat nyttjande av hav, kust och skärgård ska bedrivas så att en hållbar utveckling främjas. Särskilt värdefulla områden ska skyddas mot ingrepp och andra störningar.	x				
11. Myllrande våtmarker: Våtmarkernas ekologiska och vattenhushållande funktion i landskapet ska bibehållas och värdefulla våtmarker bevaras för framtiden.	x				
12. Levande skogar: Skogens och skogsmarkens värde för biologisk produktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras samt kulturmiljövärden och sociala värden värnas	x				
13. Ett rikt odlingslandskap: Odlingslandskapets och jordbruksmarkens värde för biologisk produktion och livsmedelsproduktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden och kulturmiljövärdena bevaras och stärks.	x				
14. Storslagen fjällmiljö: Fjällen ska ha en hög grad av ursprunglighet vad gäller biologisk mångfald, upplevelsevärden samt natur- och kulturvärden. Verksamheter i fjällen ska bedrivas med hänsyn till dessa värden och så att en hållbar utveckling främjas. Särskilt värdefulla områden ska skyddas mot ingrepp och andra störningar.	x				

<p>15. God bebyggd miljö: Städer, tätorter och annan bebyggd miljö ska utgöra en god och hälsosam livsmiljö samt medverka till en god regional och global miljö. Natur- och kulturvärden ska tas till vara och utvecklas. Byggnader och anläggningar ska lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt och så att en långsiktigt god hushållning med mark, vatten och andra resurser främjas.</p>	<p>x</p>				<p>Genomförandet av planen innebär att identifierade kulturvärden på platsen värnas, samtidigt som ändamålsenliga lokaler kan tillskapas och verka för en effektiv markanvändning. Planbestämmelse om träfasad syftar till att bebyggelsen ska anpassas till befintlig bebyggelse och landskapets historia, samtidigt som byggande i trä är positivt ur ett miljöperspektiv.</p>
<p>16. Ett rikt växt- och djurliv: Den biologiska mångfalden ska bevaras och nyttjas på ett hållbart sätt, för nuvarande och framtida generationer. Arternas livsmiljöer och ekosystemen samt deras funktioner och processer ska värnas. Arter ska kunna fortleva i långsiktigt livskraftiga bestånd med tillräcklig genetisk variation. Människor ska ha tillgång till en god natur- och kulturmiljö med rik biologisk mångfald, som grund för hälsa, livskvalitet och välfärd.</p>	<p>x</p>				